

dnevnik iz kokpita

Satsang za početnike

Za plovidbu je kao dokaz dobre volje dovoljna jedna riječ, a mi smo na ovu krenuli i ne pitajući što znači ova iz naslova, jer poznavajući s kopna našeg barbu u jedno smo bili sigurni – ovaj put bit ćemo totalno drukčiji od drugih!

napisao Josip Antić

snimili Sunčica Hrašćanec i Hari Puri

Sredinom lipnja plovili smo Sunka, Ran-ko alias Hari Puri i moja malenkost, a kako je život sve ono što se dogodi kad se planovi izjalove, naša đita bila je vitalnija nego što smo si uopće mogli zamisliti. U početku, a bilo je to sredinom svibnja, ujedinila nas je riječ za koju do tada nikad nisam čuo – *satsang*. Donio ju je već rečeni Hari, po vlastitom izboru jogi i sljedbenik gurua Paramhansa Swamija Maheshvanada poznatijeg kao Swamiji. Hari je vlasnik jedne od viđenijih domaćih veletrgovina etno galanterijom, a vlasnik je i jedrilice kojom jedri uzduž i poprijeko Jadrana. “Zašto ne bismo krenuli u jedno *satsang* jedrenje?” zapitao je, a mi pristali i ne znajući o čemu je riječ.

Tako smo se jednog petka uputili prema Klimnu, gdje nas je u ozračju pitomoga Krka čekala ljupka *Mirabai*, iliti službeno Jeanneau 29.2. Usput, shvatili smo da nećemo ići planiranom rutom uokolo Kvarnera, nego ćemo skoknuti na kojih 170 nautičkih milja udaljeni Bol, pa dalje za Komizu i Jabuku čak... Hitajući nizbrdo, negdje oko Delnica doznali smo da je Hari zaboravio ključ vikendice u kojoj se nalazi ključ broda, ali kako je on istodobno i penjač po najvrletnijem stijenu, tako je sitna provala u vlastitu sobu za njega bila čista zezancija. Osim Harija penjačica je i Sunka, a to njihovo nagnuće prevagnulo je da smjer naše plovidbe budu vrljeti Brača i Hvara. Glede mo-

je malenkosti dosta je znati kako nikad ne bih mogao ozbiljno uzeti tipa koji bi pristao biti mojim guruom. Sve ostalo je – *satsang*.

Dan prvi (9. lipnja)

Taj prvi dan zapravo je noć jer smo se iz Klimna odriješili točno u 23.15 sati. Prethodno smo obavili provišt, koja je – budući da su Sunka i Hari vegetarijanci – obuhvatila sve što se od flore bez faune dalo naći u obližnjem dućanu. *Mirabai* je inače super cura, ima jednu pramčanu i jednu krmenu kabinu, a u salonu mjesta za još dvoje nautičara. Duga je 8,80, široka 3 metra, a gazi od 0,75 do 1,80 m jer joj je kobilica pomična.

Hari, tip za kojeg ću kasnije shvatiti da ga je Krišna prosvijetlio sa 1001 funkcijom, sredio ju je tako da njena unutrašnjost i oprema odgovaraju imenu indijske svete. Sve je tu na svom mjestu, sve funkcionira, od električnog sidrenog vitla, GPS plotera do grijanja (gotovo da nam je zatrebalo)... Ako se na tren nešto pokvari, eto Harija i u čas popravi, pa makar sidreno vitlo spuštao i dizao pincetom!

Osluhnuhli smo prognozu, čuli da je zbrda i zdo-la, a onda je Hari nježno u GPS ubilježio rutu Klimno – Bol i priključio Džemu. Džemo je automatski pilot Raymarine ST 2000 Plus, a ime nosi po svojedobnom socijalističkom rukovodiocu Džemalu Bijediću koji je život završio u

avionskoj nesreći. Navodno su, kaže vic, u crnoj kutiji kao zadnji razgovor ostale Džemine riječi pilotu: “Daj, ba, meni da malo pilotiram!” Tu smo noć našem Džemi i mi dali malo da pilotira i dok su mu Hari i Sunka vjerovali od prve, ja sam mu stajao iza leđa sve dok nisam vidio da nas je siguran ko odapeta strijela vodio od Klimna kroz Senjska vrata između Krka i Raba, pa dalje prema Premudi. Zvezdano nebo nada mnogom uvijek potakne moralne dvojbe u meni, pa sam odradio svoju gvardiju, poput krunice okrećući u glavi omiljena pitanja: Što je čovjek?

Što može znati i čemu se smije nadati? Je li Bog katolik, idu li trubbenici u raj?

I svakako pitanje svih pitanja: Da li se svjetlo u hladnjaku uistinu ugasi kad se zatvore vrata? Ili možda ipak... Uto se Hari probudi i bi...

Dan drugi (10. lipnja)

Sunce je odskočilo na prozorčiću moje krmene kabine kad sam od Harija i Sunke doznao kako smo upravo iza krme ostavili Veli rat i kako ćemo hitit sidro u uvali Sakarun na istočnoj strani Dugoga otoka. S prove smo hitili tridesetak metara lanca i sidro, pa se bajbotičem s penticom od 5 konja (Suzuki) bacili do žala. More se baš nije pretrglo od dobrodošlice, ali vidio sam ja u životu i frigidnijih pojava od lipanjske slane smrznutice pa nije bilo šanse da odustanem od banjade.

Hari i Sunka također. A onda je Hari zapjevao *Om* i ja sam ostao *paft* koliko čovjek može izdržati ispuštajući iz pluća zrak u vibraciji s kojom je, kako Indijci vjeruju, Svevišnji stvorio svijet. Stvaranje svijeta kod mene i Sunke trajalo je znatno kraće, ali bio je to tek uvod u našu prvu zajedničku vježbu joge u svakidašnjem životu. Splet je to vježbica tijelu, umu i duši ugodnih koje smo nakanili raditi ama baš svaki dan dite. Na opće čuđenje pristale mame Njemice, naredali smo mi u borovoj šumici red mačaka, tigrova, korba, deva, svijeća, čak i jednog delfina, osjećajući kako nam se od noćne plovidbe pamet bistri i krv ponovo kola moždanim vijugama. I tko zna koliko bismo još dugo uživali u onom

Breathing in, breathing out (sjetite se Davida Burna!) da Sunka u izgarajućoj čežnji za stijenama divlje Dalmacije nije obznanila kako je vrijeme za isplivljavanje. Inače, Sunčica (to joj je pravo ime) nam je kuhala sve dane plovidbe i mogu reći da u njoj izvedbi sejtni i verdura ojačani tjesteninom i kolačima Harijeve mame sasvim dobro pašu s bezalkoholnim pivom. Nismo baš puno odmakli od Dugog kad su nas oblaci iz smjera NW počeli upozoravati kako će naš *satsang sailing* (ma što to bilo) imati kušnju ne samo u našim različitim karakterima, navikama i htijenjima, nego će njegovu stabilnost kušati i bog vremenskih nepogoda, kojem se u ovom trenu ne mogu sjetiti indijskog imena. Uostalom, za me-

Zahvaljujući Jošku Marinoviću koji nas je proveo kroz pustinske košnice i podučio nas domaćoj flori, dojmovi iz Blaca kojima smo poljubili zatvorena vrata znatno su se popravili

Da ne bismo trošili riječi hvaleći Hvar, samo ćemo zaključiti da se Dino Galvagno (na slici u pregači u dvoru restorana Yakša) penje kao što kuha bio bi odavno na krovu svijeta!

ne je bog vremena Marko Vučetić, naš redakcijski meteorolog, i nemam drugih bogova osim njega! A taj i takav muž poslao nam je tog popodneva kišu s vjetrovom i potjerao nas u salon. Kroz prozore sa strane Kornati izgledaju kao da ih gledamo kroz fleštrine podmornice. More prelijeva, jedrilicu vjetar hita lijevo-desno, goooore-dolje, a vani Džemo, sam ko Prva lička pred Drvarom, odolijeva čvrsto stojeći na Harijevom kursu. Minula kiša i mi s valom od metar-dva u krmu umalo prošli Blitvenicu, kad me pameti dozove pogled uperen u mračne fete mora ispred pramca. Kopno! Ma kakvo kopno, pred nama bi trebala biti pučina sve do Drvenika! Džemo je skrenuo s uma!?

I zbilja, ode Džemo poput kamikaze, okrenuo kurs za 90 stupnjeva i lijepo se usmjerio drito u Žirje. Budim Harija, on onako bunovan konstatira: "Džemo klinički mrtav! Otišo mu klinasti remen!" Ili je to bio zupčasti pojas!? I tako u noći, dok se mjesec provlačio kroz crni zid od Italije, položismo rahmetli Džemu u kabinu. Na moje mjesto je došla Sunka.

Dan treći (11. lipnja)

Gotovo da ne povjerujem da sam miran poput pravednika spavao pored brundanja Yanmara 18

s druge strane plastičnog zida, a doma mi smeta kad je boljoj polovici začepljen nos. Hari (jer njegova je gvardija) me obavještava da je Sunka doslovce krepala na ruku vozeći po sve većem valu i vjetru, ali evo sad smo u uvali Blaca i dan je kao stvoren za obilazak kulturno-povijesnih znamenitosti. Valja nam uz to i smisliti što s Džemom jer bez njega naša volja da odemo do Komize i Jabuke pa u jednom potezu do Klimna kopni poput vlage na pramcu *Mirabai* ugrijane prvim jutarnjim suncem. Ali već hrlimo do pustinja Blaca u želji da u tom ozračju mira i sklada uberemo pokoji stručak za sebe. Sami smo na sidru pa nemamo s kim podijeliti žalost što je nekadašnja kapelica svetomu Nikoli u uvali zapuštena, što se umjesto svetačke slike u njoj kupi ugljen ostao od gradela.

Al' noga već sama grabi uzbrdo – 20 minuta do pustinja, priznat ćete, zvuči OK. Kad tamo – vrata zabravljena. Iako piše da pustinja radi od 8 sati (a mi smo došli u 8 i 30), čuvara i vodiča nema. Ni glasa od njih ni na telefonskim brojevima ispisanim na ulazu, pa ako slučajno vidite Zorana i Luku (oba Vranjičića) puno ih lipo pozdravite u naše ime i ime još dvadesetak namjernika koji su što odzgor što odz dol potegli do Blaca i – polju-

bili vrata. Ali kakvi bi to mi jogini bili kad ne bismo odoljeli trenutnoj konstelaciji loše karme. Taman smo se uputili natrag, kad na naš put naidoše Joško Marinović, njegova Belina i prijatelj mu Stjepan Marčelja, inače našijenac iz Australije, ugledni profesor, donedavno voditelj Instituta *Ruder Bošković*. I oni su ostali žedna duha pred pustinjom, ali nas je zato šjor Joško proveo do kamenih košnica nekadašnjih remeta.

Eh, kakav je to svijet bio koji je pčelama gradio takve domove od kamena i koji im je sadio bademe i ružmarin i postavljao zdence zahvaljujući im se za nektar meda. I kakvi smo mi to baštinci kad smo sve do jedne košnice porušili, bilje počupali i, da prostite, pute od medena raja zasrali pred vratima?

Al' hita naša *Mirabai* već prema Bolu, gdje nas čekaju Harijevi prijatelji Sonja i Robert. Pred Zlatnim ratom s obje strane ima korpomorta, ali mi smo sidrili na Robijevoj bovi. Sonja i Robi oboje su Zagrepčani srcem zarobljeni na Bolu, drže na Braču i Korčuli etno dućane, a u slobodno vrijeme surfaju (Robi je malo reć dobar) i s novim fišermenom (Salpa Dorado 22) obilaze škoje i betule. Kad nisu na Bolu, kupuju robu po Aziji ili surfaju u Dominikanskoj Repu-

blici. I kako s takvim svitom i njihovom prijateljicom Sanjom Galesso rečenom Pumpi (hostesom koja je po škojima provela mnogu uglednu i debelu lisnicu, od Johna Malkovicha do nekog Rusa navodno biznismena) ne podijeliti večer i s kojom litricom plavca učiniti da nas prođe zima što ju je te večeri nad Bolom dotjerala nevera pa tramuntana. A bio je tu još i šjor Pero Ivulić rečeni Francuz, bivši načelnik Bola i utemeljitelj prvog diska u Hrvata a i šire, pa je u čakuli pala noć.

Dan četvrti (12. lipnja)

Šta to ima u stinama da dvoje mladih ljudi u najboljoj formi budi u šest zora i bez doručka ih tjera da se po njima povozan penju? Eto pitanja o kojem ću morati promisliti na nekoj drugoj plovidbi, sada tek znam da odgovora nemam, pa samo mogu izvijestiti da su Hari i Sunka otišli, a da ih ja čuo i vidio nisam do navečer. Ako su pola uživali kao ja koji sam taj dan proveo kupajući se (more je bilo hladno od tramuntane, ali nije bilo šanse da izostavim banjadu) pa šetajući po Bolu, onda im se isplatilo ranoranjenje. U miru guštam u portu kad se budi, pasem oči na skladu linija Dominikanskog samostana, na crkvicama sv. An-

te, sv. Petra i Pavla, onda na Robijevim surferskim vratolomijama pred Zlatnim ratom, a s bicikla škicama i na zgodne guzičice kad provire iza stijena nudističke plaže prema Murvici.

A kad su se Hari i Sunka umorni vratili s mimohoda u čast divokozu, odriješismo se od Bola i pramac upravismo prema Hvaru. Džemo je još uvijek na onome svijetu (u servisu u Rijeci su odbili sve naše molbe da nam pošalju dio koji se slomio, oni hoće obaviti obdukciju pilota, a nama bi slanje Džeme i njegov popravak te vraćanje uzelo minimalno pet dana). Dok uživam u noćnoj plovidbi, u tome kako me debelim i masnim rukama grli mrtvo more ostalo od tramuntane, smišljam koje novo poglavlje otvoriti u priči koja među nama već ima naslov: Spašavanje pilota Džeme.

Debela je noć kad uplovljavamo u hvarsku luku, nad kojom ko krijesnice svijetle jarboli jedrilica. Hari ih broji trideset i bit će da je još koja uplovila dok smo tonuli u san sanjajući...

Dan peti (13. lipnja)

Blaženo jutro i blaženi Hvar! Brzo u bajbot! Zaključaj kabinu, pali pentu! Idemo u provišt u i na bankomat (zapravo obrnuto). Sunce prži

nemilo pa glava sama skreće u hlad, a kad i tamo prekípi, svrne u dućan, i to kakav dućan. *Zove se Blue Gallery*, a vodi ga gospođa Eva, plavuša čije srce kuca ritmom Jadrana. Čehinja rodom, a Forka srcem, udana za našijenca pa odjeljena, prodaje unikatne majice umjetnice Dijane Roić i sa svakim kupcem prozbori po koju o životu, ljubavi i moru. Dobri vam dani, gospođo Eva, i blago onom koga ljubite! Mi dalje jurcamo ulicama, zavirkujemo, cjenkamo se dok nas slučaj ne dovede do Dina Galvagna. Dino je kuhar sa stasom Apolona Belvederskoga, strukom tanjim nego u šinjorine, a vodi kuhinju u središtu Hvara novootvorenom restoranu *Yakša*. Inače je strastveni penjač, što će reći da je svijet malen pogotovo ako Sunku imate sa sobom.

U tren smo u *Yakši*, gdje nas Dino i vlasnik Goran posjedaju i pričaju o tome kako su otvorili ima tek deset dana i da baš za naute imaju doručak koji krijepi, pa makar deset dana navigali bez Džeme. U tren pred nama na bijelom pjatu fete dinja, kivija, lubenice, breskve... Pa kad smo se time osvežili, evo marmelade od krušaka s kaduljom (ajme koja delicija), pa one druge od jagoda s vanilijom, pa musli, pa omlet za mene... E kad je došao kroasan – pokleknuh!

Sunka tvrdi da je Sveta Nedjelja penjački raj na zemlji, Ranko se s njom slaže, a ekipa iz kajaka, gledajući ih sigurne žablje perspektive, vjeruje im na riječ

Sva sreća, na izlazu iz hvarskog porta dočekaao nas maestral, pa dok smo razvili genovu i glavno, uštimali se i uzeli kurs prema Svetoj Nedjelji, barem je koja kalorija otišla spržena u čast boga Sunca. Sveta Nedjelja mjesto je za koje bi se danas reklo da je pobiglo u brdo, iako je povijesna istina da se tek nedavno spustilo na more. Građena je visoko na padinama istočne obale Hvara jer je visina jamčila zaštitu od gusara. Sad sa strmina govori o uzusima nekadašnjeg života, a špilje nekadašnjih remeta podno vrha Sv. Nikola svjedoče o vjeri isposnika. Mi sidrimo nešto dalje, pred usječenim ribarskim portićem gdje je Slovak Miro Štec uredio penjaliste na hvarskim klifovima. Usput, podno Svete Nedjelje nema šanse da čujete Split Radio na bilo kojem od kanala, pa smo tako i mi po intuiciji skužili da dolazi neverin iz pravca Brača i da će nas vjetar preskočiti, a kiša poškopiti neznatno. Tako i bi, a kad se priroda štuvala, odoše Sunka i Hari po stijenama, a ja malo prozborih s Mirom o tome što je čovjeka koji ima internet firmu i piceriju u Slovačkoj natjeralo da dođe na Hvar, kupi teren, dovede obitelj i sad živi uređujući penjalish-

te. Miro prima u svoju ribarsku kućicu strance – Nijemca koji hodočasti po Tibetu, starijeg Amerikanca koji se penje s mladicom što mu nije kći, mamu i kćerku penjalice obje i obje zgodne. Sve u svemu, dvadesetak gostiju po danu. Poslije iz špilje uzeh jedan od kajaka pa se provezoh uz obalu, najprije s burinom u nos do novog lukobrana pred Sv. Nedjeljom, a onda rashlađujući se ponovo do penjalista. Kad su se Sunka i Hari vratili, pristali smo u mali porat (dubina oko 8 metara) siguran od vjetra, u kojem su bila vezana dva njemačka trimarana. Spremili smo nešto lagano za večeru i dok su se iz obližnjeg restorana navijači žestili gledajući dvojboj Brazila i Hrvatske, mi smo se razmekšavali baladama Johna Coltrana. Nad glavama suzile nam zvijezde, a ja se pitao je li to zato što je Hrvatska izgubila ili je i njima žao Džeme, kojeg ni Harijev pokušaj reanimacije nije vratio na ovaj svijet – koliko okrutan toliko i lijep.

Dan šesti (14. lipnja)

Sunka me zove imenom i prezimenom, što je najbolji znak da sam nešto zablajao ili je ona ne-

to krivo shvatila. Poslije vidim da je moja malenkost razmažena u kućnoj njezi zaboravila vratiti na mjesto neke sitnice (zapamti: krema za sunčanje mora se vratiti na mjesto u kupaonici, inače Sunka ima facu kao da je pojela nešto bljak). Al' sunce već zove van, valja nam vježbati tišinu: Om! A kad ona dosadi, svatko po svom poslu, ja u kajak dok likovi mojih prijatelja bivaju sve manji i manji u vrltima hvarskih klifova. Predvečer dvije dobre vijesti. Prva, šjor Jure Palada iz Marine kraj Trogira popraviti će nam Džemu, a druga da iz Korčule hitno stižu Sonja i Robi i idemo na večeru na Paklenjake. A tamo nogometni fanovi okupirali Dagmar gledajući utakmice Svjetskog prvenstva, pa su se fuzbalu nesklone naute osjećali kao kad domaća momčad dobije gol na vlastitom terenu.

Dan sedmi (15. lipnja)

Palmizana kao snena cura ostaje za nama dok u pet zora brodimo prema Marini. Naciljao sam na kompasu rutu za puntu Šolte (kurs 333) pa malo piljim i dricavam, a malo preživam ove dane kojima se vidi kraj. Bonačina totalna, a na

plavu padelu jedna za drugom kao na jutarnju promenu polako izlaze jedrilice, manje, veće, motornjaci, a tu i tamo pučinu zabrzda koja pruga iz Splita. Ostavljam Vis s bande, obećavajući sebi kako ću ovoga ljeta svakako skočiti do Komize.

U Marini ono što je izgledalo kao nerješiva muka Jure Palada rješava u dvije riječi: "Evo vam remena, promijenite ga sami i buon viaggio!" Čovjeka nismo ni stigli počastiti pićem, da ne kažem da smo mu jedva stigli objasniti kako nam je vratio vjeru u servisnu službu u Hrvata. Za pola sata *Mirabai* hvata rutu prolazeći pored toplim maestralom oprasanih škoja i sve oko nas vonja mirisima samoniklog bilja. Džemo je ponovo za argolom! Opet smo u punom sastavu i šibamo pokraj Punta Planke, pa svraćamo do Primoštena. Momak na mulu pušta nas na dve ure veza, što je dovoljno da obnovimo zalihu na bankomatu i za večeru odaberemo oveću lubenicu.

Zadnju večer vezujemo se u zlarinskoj vali Vodenoj. U njoj ni žive duše, a mi se komotno sidrimo i bacamo zadnju zajedničku banjadu to-

čajući se dugo, dok more iz naše kože izvlači stupanj po stupanj ljetne vreline. Za večerom Hari po običaju uzima tanjur u ruke i smireno stoji. Znam već da moli pred jelo i zavidim mu sjećajući se kako je to nekad davno obavljala moja baba. Progutam proždrljivu misao i počekam da Sunka sjedne za stol pa improviziram, osjećajući kako bi šutjeti u ovakvom trenutku bila čista nezahvalnost: "Fala svim trudbenicima koji su pomogli da ovaj fini pesto genovese i ovaj lipi čentrun budu večeras na našem stolu. Fala svima, a najviše Sunki koja ih je priredila za nas."

Dan osmi (16. lipnja)

Nije da smo se baš najedriili na ovoj diti, ali ovaj zadnji dan barem nakratko darovao nam je i taj gušt. Na južnoj panti Zlarina dočekaao nas je maestral od kojih desetak čvorova pa smo razvili genovu, uhvatili ga mezzonave i posložili se po brodu. Kormilo smo dali Džemi, a ja sam za svaki slučaj uhvatio škotu od glavnog da nas koji reful neplanirano ne nagne više nego što bismo to poželjeli. A kad je Sunka s CD-a pustila Andrea Boccellija i

kad se s *Mirabai* sveudilj s vjetrom uputio refren "Guarda questa terra che gira anche per noi...", brodovi s kojima smo se mimoilazili gledali su nas kao glasnogovornike dobrih vjetrova. U Vodicama, jer moja je dita završavala baš tu, nisam mogao a da ne upitam Harija: "Čuj, nisam htio ispast neznalica, ali ti si nas zvao na neko *satsang* jedrenje. Sad kad se iskrcavam mogao bi mi reć što ti je taj *satsang* zapravo?" Hari se smije pa kaže. "A *satsang*! Ma indijska riječ, ali da te ne gnjavim, to ti je kad se družiš u miru s Bogom, ljudima i prirodom. Ne škodiš nikome, a ako uzmogneš, učiniš nešto korisno. I čini mi se, da nisi kod Sonje pokleknuo pred plavcem, a kod Dagmar pred onim šampjerom, kao početnik skoro bi položio prvi ispit! Al' ima za tebe još šanse u drugim životima!" Sunka i Hari s Džemom brodili su te noći do Klimna, oprali *Mirabai*, sredili joj skute i spremili je za novu plovidbu. Ne sumnjam da će i ona biti *satsang*. Samo tako vam plovi moj prijatelj dobri čovjek Hari! Sve u svemu, u setimanu od Klimna do Klimna 400 milja. Aj dobro, bit će da je koja manje.